

Není přípustna knihovní poznámka žaloby nepominutelného dědice, aby bylo uznáno, že žalovaný jest povinen vydati mu nemovitost, kterou od jeho předka darem obdržel, i když tím žaloce utrpěl újmu na svém povinném podílu. (§ 61 knih. zák. a § 951 obč. zák.)

První stolice povolila knihovní poznámku žaloby o vydání nemovitosti, kterou žalobcův předek žalovanému daroval. Druhá stolice podané stížnosti vyhověla a žádost zamítla. Nejvyšší soud nevyhověl podanému dovolacímu rekursu.

O d ů v o d n ě n í: Dovolací rekurs není opodstatněn.

Jde o to, lze-li knihovně poznamenati žalobu podle § 951 obč. zák. podanou, kterou se domáhá žalobkyně jako nepominutelný dědic toho, aby jí žalovaný buď vydal nemovitosti, které jemu postoupila matka žalobkynina ještě za živobytí notářským spisem ze dne 22. ledna 1932 jako dar, anebo zaplatil jí částku 230.000 Kč, ježto byla darem zkrácena v povinném dílu. Rekursní soud nevyhověl návrhu žalobkyně o poznámku spornosti této žaloby podle § 61 knih. zák. s odůvodněním, že nárok uplatňovaný žalobou jest nárok obligační, k jehož zajištění není dána poznámka spornosti podle § 61 knih. zákona. S názorem tím jest souhlasiti a stěžovatel se jej marně pokouší vyvrátiti.

Nauka, jakož i judikatura souhlasí v tom, že nárok na povinný díl není dědickým právem, nýbrž pohledávkou, tudíž nárokem obligačním (dvorní dekret ze dne 31. ledna 1844 čís. 781 sb. z.). Podle § 951 obč. zák. jest nepominutelný dědic oprávněn žádati na obdarovaném, aby mu vydal dar k uhrazení toho, čeho se mu nedostává na povinném dílu. Jde tudíž v žalobě uplatňující nárok podle § 951 obč. zák. o nárok na povinný díl, tudíž nárok obligační povahy, jehož předmětem jest vydání daru obdarovaným, pokud jest toho třeba ke krytí případného schodku na povinném dílu. I když jest darem, k jehož vydání by byl obdarovaný povinen, nemovitost, jak jest tomu v souzeném případě, nenabyl nárok nepominutelného dědice na povinný díl povahy práva věcného, neboť jde stále jen o obligační nárok na vydání daru. Podle ustálené judikatury nejvyššího soudu nelze však povolití poznámku spornosti podle § 61 knih. zákona, uplatňuje-li se pouze obligační nárok (rozh. čís. 779 a 5262 sb. n. s.). Pokud se stěžovatelka dovolává rozhodnutí čís. 1074 sb. n. s., přehlíží, že nejvyšší soud od zásady jím vyslovené (že lze žalobu o vrácení daru pro hrubý nevděk knihovně poznamenati) upustil ve svých pozdějších rozhodnutích čís. 6041, 10.090 sb. n. s. a že jeho rozhodování v tomto smyslu se již ustálilo. Zásady vyslovené v rozhodnutích čís. 655 a 908 sb. n. s. o přípustnosti knihovní poznámky dědické žaloby podle § 823 obč. zák. nelze se také dovolávati, když se její předpoklady nehodí na souzený případ, kde jde naopak o zásadu vyslovenou v rozhodnutích čís. 779 a 5262 sb. n. s. K okolnosti, tvrzené v dovolacím rekursu, že žalovaný prodal již část předmětné nemovitosti a žádal o dluhuprosté odepsání prodaných částí, jak vyplývá prý z usnesení okres.

ního soudu v B., jako soudu knihovního, ze dne 19. prosince 1932 č. d. 2014/3, nelze přihlížeti už pro zákaz novot (§ 126, odst. 2 knih. zák.).

Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 3. března 1933 č. j. R II 59/33. Karel Jelínek.

Právo autorské: Výpočet děl požívajících ochrany zákona původcovského je v zákoně čís. 197/1895 (§ 4) i v zákoně čís. 218/1926 (§ 4, odst. 2.) uveden jen příkladmo; je zůstaveno praxi, aby pod pojem děl literárních nebo uměleckých zahrnula i jiné výtvořky, než tam vypočtené. — Literárním dílem ve smyslu zákona původcovského je i vojenská mapa zeměpisného ústavu v Praze (v měřítku 1 : 200.000); třebaže byla zhotovena na základě generální mapy rakouské, byl jí tím, že byla opatřena českých názvoslovím, vtisknut ráz originálu; vydání turistické mapky (ve formě pohlednic) podle ní je zásahem trestným podle § 51 zák. čís. 197/1895; v subjektivním směru stačí k »vědomosti« o zásahu dolus eventualis. — Propadnutí rozmnoženin a nápodobenin, jakož i učinění neupotřebitelnými zařízení výhradně určených k rozmnožování nebo napodobování (§ 56, odst. 1. zák. čís. 197/1895; § 52, odst. 1. zák. čís. 218/1926) sledují též účel preventivní: aby bylo zamezeno, po případě stíženo další opakování bezprávného činu; nemají však povahu trestu (vedlejšího) nebo pokuty; nelze je proto od sebe oddělit ani při rozhodování otázky, má-li býti výkon těchto preventivních opatření podmíněně odložen. — Oprávnění soukromého obžalobce po rozumu § 58 zák. čís. 197/1895 uveřejnění na útraty obžalovaného rozsudek je v podstatě zadostiučiněním, nikoli vedlejší trestem nebo zabezpečovacím opatřením; proto soud není povinen vysloviti, zda se podmíněně odsouzení vztahuje též na ono oprávnění; postačí ustanovení § 5, odst. 1. zák. čís. 562/1919.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po veřejném líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 31. prosince 1930, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem podle § 51 zákona o právu původském ze dne 26. prosince 1895 čís. 197 ř. z.; vyhověl však v zasedání neveřejném odvolání soukromého obžalobce, československého státu, zastoupeného moravskoslezskou finanční prokuraturou v Brně, z toho, že napadeným rozsudkem nebylo vyřčeno, zda se odkládá výkon výroku o propadnutí všech bezprávně pořízených výtisků kopie mapy československého generálního štábu, určených k odbytu, nechť jsou u kohokoliv a obroušení litografických kamenů, určených výhradně k protiprávnímu rozmnožování těchto kopií, a věc vrátil soudu první stolice, aby po případném jednání rozhodl, zda se odkládá výkon těchto výroků. Žádosti odvolání, aby bylo vyřčeno, zda podmíněně odsouzení se vztahuje také na